

ТМ	Г. XXXI	Бр. 1	Стр. 203 - 204	Ниш	јануар - март	2007.

Приказ дела
Примљено: 27.12.2006.

Адам Нинковић

НАЈНОВИЈЕ УВОЂЕЊЕ У ФИЛОЗОФИЈУ *

Филозофија је изузетно специфична по много чему па и по томе што је потребно, такорећи непрекидно, увођење у њу. Било како да је дефинишемо (као: облик друштвене свести; љубав према мудрости; поглед на свет; целовито, рационално, критичко знање; свест о целокупној стварности и месту човека у њој; најопштија наука; "наука над наукама", "краљица науке" - "време обухваћено мислима"; суштинско знање о свету и човеку...) остаје потреба да се одређено дефинисање објашњава и тако филозофија што потпуније и правилније схвати, разуме, уважава, користи, развија... А, затим, филозофија – као ниједна друга област људског духа – има непрекидну, нераскидиву везу не само са својом историјом (историјом филозофије) него и са укупном филозофијом човечанства. Па, пошто се те историје развијају (са новим сазнањима) и њихов развој истражује и објашњава – то се и филозофија обогаћује новим сазнањима, те је на сваком ступњу развијености људског друштва и човека потребно ново увођење у њу. То је, уосталом, условљено и чињеницом да се у филозофији – поједностављено речено – више постављају питања него што се дају коначни одговори. Тако филозофија не само што анализује и синтетизује људско знање, него га и ставља у упитаност, у циљу његовог проширивања и продубљивања. Она то чини у вези са свим својим битним "предметима проучавања", са проблемима: бића, сазнања, човека, вредности, морала, уметности...

Надаље, увођење у филозофију потребно је и због општељудске (животне, вредностне) оријентације и осмишљавања егзистенције. А, затим, и због: васпитања, образовања, професионалног рада...

Имајући све то у виду, није нимало лако написати увод у филозофију. Јер, и пре писања јављају се сложена питања: какав увод, у коју (чију) филозофију (којег друштва, којег времена), за кога увод, са којим циљем?

Судећи по битним карактеристикама књиге о којој пишемо, свега тога био је свестан и њен аутор, проф. др Љубинко Милосављевић, наставник филозофије (Увода у филозофију) на Филозофском факултету у Нишу. Овај вредан човек је сачинио Увод у филозофију – књигу, уџбеник који је садржајно веома богат, методолошки добро утемељен и језички сасвим јасан, пријемчив за студенте, па и остале, бројене – по (пред)знању разноврсне – читаоце.

Уважавајући намену уџбеника (за студенте педагогије, социологије и других друштвених наука) аутор је изабрао и обрадио 21 тему из области филозофије, и то: Увод у увод; Жал за изгубљеном љубављу и одбеглом мударошћу; Како су, где и када настала имена филозоф и филозофија; Филозо-

* Љубинко Милосављевић, *Увод у филозофију*, Пунта, Ниш, 2006.

фија – чему; Шта је филозофија; Филозофија и њена историја: предмет и метод историје филозофије; Како се може студирати филозофија; Сврха филозофије кроз призму анегдота; О погледу на свет – Слобода између ауторитета и нихилизма – Криза ауторитета – Процват нихилизма; Филозофија и религија; Филозофија и (посебне) науке; Филозофија и уметности – Филозофија и књижевност; Филозофске дисциплине или како се и зашто (само)дисциплиновала филозофија; Значај филозофских школа за филозофију; Филозофски правци; Здрав разум и филозофско мишљење; Филозофски систем и фрагментарно мишљење; Филозофија и време – вечна и временска филозофија; О користи и штети филозофије за живот; Основни проблеми филозофије у свету технике – Чудо технике у Бодријаровом Савршеном злочину; Херменаутика – шта је то и чему?

Већ из наслова тема може се закључити да је уџбеником обухваћено битно – како проблемско, тако и историјско знање из филозофије, од њеног настанка у античкој Грчкој до данас.

Захваљујући обимној литератури (књигама преко тридесет страних и десетак домаћих аутора, и то само навођених – цитираних), своје филозофском образовању – знању, педагошком раду и искуству, те и веома изграђеном стилу писања, Милосављевић је створио уџбеник високих квалитета.

Најбитнији квалитет ове књиге је – бар по мом мишљењу – у томе што се у њој филозофске теме, проблеми, питања, дилеме и др. излажу на филозофски начин: логичким повезивањем филозофских (и сродних, осталих) идеја, појмова, ставова, синтагми, објашњења... При томе се, такорећи ниједан, филозоф не фаворизује, већ се његова филозофија приказује у њеној изворности и оригиналности, са довођењем у везу са осталима; поготово кад је у питању исти или сличан проблем (бића, сазнања, човека, њихових односа...).

Милосављевић је не само добар зналац филозофије, него и мајстор писане речи. Он пише тако да, истовремено, проблем образлаже, објашњава и његова (могућа, постојећа...) решења приказује или бар наговештава; али та решења никад не сервира као апсолутна, коначна, једина. Тако оставља студентима (и осталим читаоцима) могућност да радознано, пажљиво, критички читање и промишљање одређених садржаја; те и њихово усвајање, али и постављање питања о њиховим вредностима, предностима... Тако, онда, и аутор уџбеника и читаоци, остају у духу филозофије, њеног начина промишљања света и човека.

Остали квалитети овог уџбеника су у значајном излагању – објашњавању односа филозофије и других значајних области, не само знања, него и људског живота у целини (посебних наука, религије, уметности, технике, политике, културе...).

Мањи недостаци уџбеника (рецимо: нека местимична понављања, понегде расплињавања у небитно...) стварно су мали, такорећи занемарљиви.

Можемо закључити да је аутор својом књигом-уџбеником остварио веома значајно – квалитетно, најновије увођење у филозофију, првенствено студената друштвених наука – примерено нашем знању у нашем времену.

Узгред, није безначајно поменути да је издавач уџбеника (Пунта, Ниш) мало познат, али – ето – велики ентузијаста, добротвор и сл, те да је тираж (200 примерака) врло мали.

Оваква књига заслужује великог (моћног) издавача и много већи тираж. Зар није прикладније да издавач буде Универзитет (рецимо у Нишу) или Завод за издавање уџбеника Србије у Београду?